

ПРЕС КЛИПИНГ

2. фебруар 2015.

НАСЛОВИ

Nastavak pregovora sa Esmarkom;(str.2)

Stečaj za 188 firmi sa 5.000 radnika;(str.3)

Хитно мењати представу о стечајевима;(str.4)

Више запослених, али на црно;(str.7)

Повратак украдених година чека 180.000 радника;(str.9)

На послу и болесни и малтретирани;(str.10)

<http://www.blic.rs/Vesti/Ekonomija/531267/Nastavak-pregovora-sa-Esmarkom>

Nastavak pregovora sa Esmarkom

Tanjug

U Beogradu bi večeras trebalo da budu nastavljene pregovori predstavnika Vlade Srbije i američke kompanije Esmark o strateškom partnerstvu u privatizaciji Železare Smederevo.

Nastavak pregovora započetih prošle sedmice najavio je premijer Aleksandar Vučić koji je ponovio da su ti pregovori teški, te da se, između ostalog, razgovara o garancijama i cenama sirovina.

Ministar privrede Željko Sertić izjavio je ranije danas da u postupku prodaje srpske čeličane postoji granica ispod koje Vlada Srbije neće ići, a to je državni interes.

Sertić je podsetio da smederevska Železara sama može da ostvaruje između 1,2 do 1,5 odsto bruto domaćeg proizvoda Srbije.

Ministar je kazao da pregovori sa Esmarkom dugo traju zato što se moraju usaglasiti mnogi detalji, od broja radnika, kvaliteta i odnosa budućeg novog vlasnika prema zaposlenima, do dugoročnih obaveza Železare, a tu je i interes Esmarka koji želi da ostvari profit.

U slučaju prodaje Železare Smederevo, Sertić je rekao da vlada mora da vodi računa i o preuzetim obavezama sa MMF-om, Svetskom bankom i EU i da se to uklopi u održivi sistem koji će doneti prihode Esmarku, prihod državi i da zadrži elemente dugoročnosti i održivosti.

Nakon dva neuspela tendera na kojima nije bilo zainteresovanih ponuđača, Esmark je jedina kompanija koja je na poslednjem nadmetanju, koje je okončano početkom januara, dostavila validnu dokumentaciju za kupovinu Železare.

Tenderom je zahtevano da se broj radnika u srpskoj čeličani ne smanjuje, kao i da se proizvodnja poveća na 1,5 miliona tona.

Ukoliko dogovor bude postignut, američki Esmark će biti vlasnik 80,01 odsto kapitala Železare, dok će ostatak ostati u vlasništvu države.

Tenderom je predviđeno i da država otpiše dug Železari sa stanjem na dan 31. decembra 2013. godine.

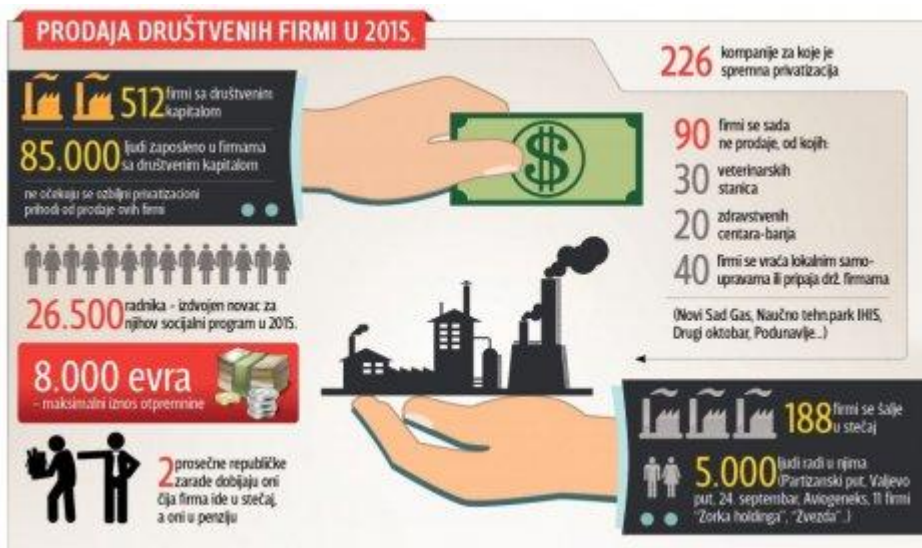
Železara zapošljava oko 5.000 ljudi, trenutno proizvodi između 340.000 i 350.000 tona čelika, a njeni proizvodni kapaciteti su oko 2,2 miliona tona.

VLADA JUČE DONELA PLAN ZA KOMPANIJE U RESTRUKTURANJU

Stečaj za 188 firmi sa 5.000 radnika

Gordana Bulatović

Najveći broj od 188 firmi i preduzeća nema nikakvu aktivnost. Sada je stečaj način gašenja tih preduzeća, koja nam prave negativne bilanse, a u realnom životu ne postoje, objašnjava ministar privrede Željko Sertić.

Akcionim planom koji je juče usvojila Vlada, 188 državnih firmi, sa oko 5.000 zaposlenih, ide u stečaj. Ipak, u 76 njih nema zaposlenih, a u 50 - manje je od pet radnika.

- U najvećem broju firmi radnici nisu ni primali platu i više su na spisku zaposlenih samo formalno, a već rade neke druge poslove - objašnjava ministar privrede.

Za jedan deo preduzeća koji ide u stečaj, juče usvojenim akcionim planom omogućeno je da uđu u unapred pripremljen plan reorganizacije (UPPR).

- Deo preduzeća tako ima realnu mogućnost da se kroz ovaj model vrati na tržište, dok će neki od njih to teško uspeti - objašnjava Sertić.

Vlada je odustala od prodaje 90 kompanija koje su se nalazile na spisku 512 firmi koje su u portfoliju Agencije za privatizaciju. Uglavnom su u pitanju veterinarske stanice, banje, ali i deo firmi za koje je doneta odluka da se pripoje javnim preduzećima, poput „Srbijasa“ ili „Srbijavoda“. Razlozi za odustajanje od prodaje ovih kompanija su različite - od sudskih sporova do obaveze povraćaja nacionalizovane imovine. Najveći broj među njima čine banje.

- Privatizacija banja odložena je, jer je deo njih u sporu države sa PIO fondom. Zato je formirana Radna grupa sa zadatkom da te sporove sporazumno okonča. Ona će se baviti statusom banja koje su ponuđene na prodaju. Kada rešimo spor, nastavićemo s privatizacijom. Radna grupa ima zadatak da napravi i poseban program za privatizaciju banja, a kako se ne bi dogodilo da većina banja u prodaju ode zajedno sa izvorima lekovite vode - objašnjava ministar Sertić.

On ne isključuje mogućnost da jedan deo banja ne bude uopšte privatizovan. I deo veterinarskih stanica biće vraćen opštinskim upravama. Inače, za tridesetak veterinarskih stanica za koje je jesenas raspisan javni poziv vladalo je veliko interesovanje. Uz ulagače iz Nemačke, Austrije i Bugarske, za neke stanice zainteresovan i „MK komerc“.

Отпремнина 8.000 евра

Radnici iz firmi u restrukturiranju ove godine moći će da računaju na otpremnine od maksimalnih 8.000 evra. Data je mogućnost da dobijaju 200 evra po godini staža ali nikako preko 8.000 evra. Radnik može da uzme i šest prosečnih republičkih zarada, ali samo ako ima više od 15 godina staža. Ko ide u penziju, dobija dve prosečne zarade.

ПОЛИТИКА ONLINE

<http://www.politika.rs/rubrike/Ekonomija/Hitno-menjati-predstavu-o-stecajevima.sr.html>

ИНТЕРВЈУ: ЖЕЉКО СЕРТИЋ, министар привреде

Хитно мењати представу о стечајевима

Чак 76 предузећа нема ниједног запосленог, немају ни делатност ни производњу већ годинама. Она реално не постоје и биће угашена - каже министар привреде Жељко Сertiћ

Влада Србије јуче је дала зелено светло за покретање стечаја у 188 предузећа с већинским државни капиталом. То се односи на фирме за које није било заинтересованих купаца, у којима нема производње или је њихово пословање неодрживо. За Жељка Сertiћа, министра привреде, стечај никако не значи крај за сва предузећа.

- Представу коју имамо о стечају морамо хитно да мењамо. Јер сам процес подразумева у највећем броју случајева „чишћење“ предузећа од нагомиланих дугова и издвајање здравих

делова, који могу да доведу до наставка рада - каже Сертић у интервјуу за „Политику” који је рађен путем мејла.

Колико ће предузећа бити угашено и ко све има шансу да преживи?

Чак 76 предузећа нема ниједног запосленог, немају ни делатност ни производњу већ годинама. Она реално не постоје и биће угашена. За један број њих, која имају тржишни потенцијал, кадрове и производњу, а које нико не жели да купи због дугова, омогућено је да искористе унапред припремљен план реорганизације (УППР) за поновно оживљавање или нову приватизацију. Предлог је да то ураде „Желтурист”, „Прогрес”, „Фул протект”... Кроз процес стечаја, радници и део опреме и имовине могу бити издвојени у друго предузеће које ће наставити са радом. Такође, стечај ћемо покренути над бившим гигантима попут Холдинга „ЕИ Ниш”, „Зорка холдинга”, ИХП „Прахово”, „Интернационал ЦГ”, којима је заједнички именитељ трајна неспособност за плаћање, необављање делатности и енорман губитак изнад висине капитала. Најсвежији пример успешне продаје из стечаја је „Митрос”. Ово предузеће је купила аустријска компанија „Герлингер холдинг”, која ће у првој фази запослити 380 радника и уложити 16 милиона евра у нову опрему. Производња би требало да крене почетком јула, а крајњи циљ је да фабрика има више од 1.000 радника, да се у нову опрему уложи више од 20 милиона евра и да се производи извозе у Русију и Кину.

Пошто свима престаје радни однос у моменту отварања стечаја, колико ће радника остати без посла и на колике отпремнине могу да рачунају?

За пет хиљада радника који ће у поступку стечаја остати без посла Влада Србије је усвојила програм на основу којег ће бити исплаћена отпремнина. Он се односи и на сва предузећа која су у поступку приватизације. Део радника фирми, попут „Кулатранса”, „Воћара” из Мерошине, „Метал система” из Крагујевца, већ је узео отпремнине крајем 2014, тако да је овај број смањен. Мислим да је било време да се окрене нови лист ако имате огроман број фирми које имају неколико запослених. Ако примају минималне зараде за посао који не обављају. Ако цела држава, привреда и грађани грцају због терета неприватизованих, друштвених предузећа. Српска привреда и грађани не могу више да носе тај терет и том мрцварењу је морао да дође крај. Верујем да су радници у овим предузећима свесни ситуација у којима се њихове фирме налазе. Влада мисли о радницима и зато је у буџету за 2015. годину обезбедила 16 милијарди динара социјалне програме. Према томе, знам да радимо праву ствар за нашу државу и народ.

Зашто мењате Закон о стечају који је донет у августу?

Настојимо да потпуно реформишемо ову област. Желимо да створимо услове да стечај буде лек за пословно оживљавање предузећа која имају структурне проблеме које не могу сама да реше, а имају радни или било који други капацитет који може да их покрене. Распродаја у стечају као опште правило је прошлост, а помоћ и санирање стечајних дужника будућност коју градим. Зато држава ствара системске услове за решавање проблема, а активно учешће морају да узму и радници и менаџмент предузећа и повериоци. Очекујемо значајно ефикаснији рад стечајних управника.

Шта је са осталим предузећима која се налазе у групи од 502 државна предузећа која чекају купце? Када ће бити расписани тендери за њихову приватизацију, будући да је то требало да буде учињено у децембру прошле године?

Агенција за приватизацију припрема документацију и ускоро ће бити расписани јавни позиви. До краја недеље имаћемо прва предузећа. Важно је да се све припреми да буде исправно, да се потенцијалним купцима кроз продајну документацију обезбеде комплетни подаци о пословању субјекта приватизације.

Посебан изазов за владу је проналажење стратешких партнера за већа предузећа попут ФАП-а, РТБ Бора, „Галенике”, „Прве петолетке”, ИМТ-а. Да ли је тачно да ММФ захтева да се стратешким партнерима не нуде субвенције за нова радна места и пореске олакшице већ у обзир долази само отпис дугова?

У ММФ-у видимо партнера и саветодавца, а не уцењивача. Економске реформе које спроводимо нису у супротности с оним о чему са ММФ-ом свакодневно разговарамо и они позитивно оцењују наше напоре. Подстицаји су, посебно у овој фази развоја привреде, неопходни. Уосталом, и земље из окружења, па и већи део Европске уније, дају неке врсте подстицаја, иако многе од њих имају знатно пожељније пословно окружење. Не смемо да дозволимо да неке компаније које су заинтересоване да улажу оду у другу земљу зато што она даје подстицај, а ми не. Зато припремамо уредбу о подстицајима која се односи на све оне који желе да улажу у приватни сектор, која ће имати и димензију регионалног развоја.

Хоће ли предузећа у реструктурирању бити приватизована до 1. јуна када по одлуци Уставног суда престаје да важи заштита 162 предузећа од наплате поверилаца? И шта ако не буду?

Закон о приватизацији прописује отпис дуга као меру за припрему и растерећење обавеза предузећа која се налазе у овом процесу. Такође, отпис дуга према државним повериоцима може бити и мера унапред припремљеног плана реорганизације у складу са законом који уређује област стечаја. Закон о приватизацији не препознаје више реструктурирање, али се предузећа која су била под обликом заштите од принудних наплата поверилаца, изузев потраживања запослених из радних односа, налазе у заштити 180 дана од дана доношења модела. Циљ је да се кроз приватизацију намире сва потраживања која су годинама била недоступна повериоцима, а колико и у којој мери ће се то реализовати, зависиће од структуре дугова и капитала сваког појединачног предузећа у складу с постигнутом ценом.

Осим приватизације ових предузећа, услов ММФ-а је и реформа четири јавна предузећа - ЕПС-а, „Србијагас”, Железница и Путева Србије? Да ли су коначно доставили планове пословања и шта у њима пише?

Јесу. Сва четири планирају раст прихода у овој години, а у складу са упутством Министарства смањили су и пословне расходе. „Србијагас”, на пример, за 2015. годину планира раст пословних прихода за четири одсто, смањење пословних расхода за 3,8 процената и смањење губитка из претходне пословне године за око 23,2 милијарди динара, што би ово предузеће требало да уведе у зону позитивног пословања у 2015. години.

Колике уштеде планирају сва јавна предузећа за ову годину?

На основу њихових пословних планова које пратимо, биће остварене уштеде у субвенцијама за око 15 одсто, при чему ће сумарни финансијски резултат код свих јавних предузећа (нето добит/губитак) бити побољшан за око 36,2 милијарде динара, што, другим речима, значи смањење кумулативног губитка управо за тај износ. У разговорима које смо водили с директорима јавних предузећа јасно смо ставили на знање да смо одлучни да искоренимо старе и лоше навике и да држава неће толерисати и плаћати високу цену неуспешног пословања.

Директор Светске банке у Београду је недавно рекао да реформа јавних предузећа подразумева да више неће бити нових државних гаранција за њихова задуживања, као ни субвенција. Као и да ће одређени број људи остати без посла. Колико ће људи бити отпуштено из јавних предузећа?

Примена тврдог буџетског ограничења свакако је нешто што ће бити примењивано на субвенције и гаранције које добијају јавна предузећа, а што је у склопу целокупних мера

фискалне консолидације које спроводи влада. Ограничењем запошљавања и природним одливом запослених очекујемо да се код јавних предузећа оствари пад запослености од око 1,3 одсто. Реструктурирање код појединих јавних предузећа довешће и до додатног пада броја запослених.

Преговори о Железари

Где је запело у преговорима с „Есмарком” за куповину смедеревске Железаре?

- Кроз преговоре настојимо да се изборимо за најбоље услове који ће обезбедити дугорочни развој ове компаније, која би својом производњом могла и морала да утиче на раст БДП. Боримо се за раднике, осигурање дугорочне производње, као и гаранције које ће чврсто обезбедити пословање предузећа. Није нам циљ да се само ослободимо баласта који ова компанија представља за буџет, већ да је учинимо једним од носилаца развоја на економском и социјалном нивоу - каже Жељко Сертић.

Влада усвојила акциони план

Влада Србије је усвојила акциони план за окончање поступка приватизације за 188 предузећа кроз стечај. За гашење 76 фиктивних предузећа која постоје само на папиру и немају ниједног радника рок је месец дана. Исто толико времена за отварање стечаја има 36 фирми које имају до пет запослених, док ће код преосталих тај поступак бити покренут по окончању социјалног програма, за који је привредним субјектима остављено два месеца.

Маријана Авакумовић

<http://www.dnevnik.rs/ekonomija/vise-zaposlenih-ali-na-crno>

Више запослених, али на црно

Стопа незапослености у Србији требало би да пада у наредним годинама, процењују и наше и светске институције. У Међународној организацији рада кажу да је прошле године била 22,2 одсто,

Барем се зна ко, како и где ради

а овогодишња је процењена на 21,5 одсто. У 2016. години стопа незапослености у Србији ће, прогнозира та организација, пасти на 19,96 одсто, у 2017. години на 18,96, у 2018. на 18,24, да би 2019. износила 17,7 одсто. Међутим, подаци МОР-а, наше званичне статистике и Националне службе за запошљавање различити су...

Како је крајем прошле недеље објавио Републички завод за статистику, стопа незапослености у Србији у четвртном тромесечју 2014. била 16,8 одсто, што је 0,8 процентних поена мање него у трећем кварталу. Уз то, пала је и стопа запослености - на 40,4 одсто, са 40,6, колико је

износила у трећем кварталу 2014, док је стопа неформалне запослености била 0,8 одсто већа него у трећем кварталу.

Међу запосленима 24,2 одсто чини такозвана неформална запосленост, што подразумева рад у нерегистрованим предузећима, рад у регистрованим предузећима али без важећег уговора и социјалног и пензионог осигурања, као и неплаћен помажући рад чланова домаћинства. Из тога је јасно да су у Србији запосленост и незапосленост варљиве категорије и, када се говори о паду незапослености, ваља имати на уму да нам ни запосленост не расте па је то прави статистички галиматијас.

Подаци о запослености такође се разликују. Све у свему, сви су у праву, а објашњење је, веле стручњаци, у методологији. Наиме, подаци о паду стопе незапослености дају се на основу Анкете о радној снази, која обухвата и неформално запослене, дакле у сивој зони, сезонске, привремене и повремене послове. Тако је, на пример, по тој анкети, стопа незапослености на крају 2013. била 20,1 одсто, а сасвим другачије их је збрајала Национална службе за запошљавање, која евидентира административну незапосленост, а она је исте године износила 28,9 одсто. Осим тога, ваља имати на уму да такозвана формална запосленост не даје свеобухватну слику јер снима тек 70 одсто „целокупне ситуације”, с обзиром на то да не обухвата мала предузећа, предузетнике и пољопривреднике.

Стручњаци образлажу да пад стопе незапослености не долази у првом реду због повећања запослености током целе године, већ због излаза радно активног становништва из зоне незапослености. Незапосленост је, тако, и 2014. пала услед раста запошљавања у јавном и приватном сектору, али и у сивој зони, навео је у свом истраживању вршилац дужности директора Републичког завода за статистику и сарадник часописа „Макроекономске анализе и трендови“ Милан Ковачевић. Он је оценио да свакако није добро повећавање такозване неформалне запослености, односно рада на црно.

Рецимо, запослени у сектору пољопривреде, шумарства и рибарства све чешће прелазе из легалне зоне у сиву па је тако број лица која у овом сектору раде на црно у новембру 2014. био готово десет одсто већи у односу на октобар 2013. У сектору домаћинства која производе робу и услуге за сопствене потребе, број запослених у сивој зони удвостручен је у односу на исти период 2013. године.

- Као најозбиљнији, заправо, ту се може појавити проблем рада на црно, с обзиром на то да се у анкетном истраживању запосленим сматра и онај ко је изјавио да је у току референтне недеље најмање један сат радио на пословима за које је био плаћен у новцу или натури. До те „омашке” у пребројавању оних који имају посао долази и због сезонског раста запослености - објаснио је економиста Горан Николић.

С. Глушчевић

Запошљавали и под забраном

По доступним подацима, број запослених у приватном сектору од фебруара до новембра прошле године повећан је с 1.256.000 на 1.345.000. У јавном сектору, за који је лане важила забрана запошљавања, од фебруара до августа запосленост је порасла са 703.000 на 746.000 јер се, вероватно због потребе посла, прибегавало запошљавању на одређено време и по уговору о делу.

Повратак украдених година чека 180.000 радника

Влада Србије усвојила је Програм за решавање вишка запослених у предузећима која су током ове године у поступку приватизација, на основу којег ће им бити исплаћена отпремнина од 200 евра по години стажа.

Влада Србије до сада повезивала радни стаж чак осам пута

Програм се односи на предузећа за која је Агенција за приватизацију објавила јавни позив за прикупљање писама заинтересованости, укључујући и оних 188 у којима ће приватизација бити окончана кроз стечај. У свим тим предузећима биће формиран тимови за спровођење социјалног програма. Свим радницима биће понуђена могућност да кроз државни социјални програм дођу до отпремнина од 200 евра по години стажа, с тим да коначан износ не може бити већи од 8.000 евра.

Међутим, синдикати сматрају да, осим отпремнина, радницима који ће остатити без посла пре одласка из предузећа треба повезати радни стаж. Због тога је Индустијски синдикат Србије упутио захтев Влади Србије и свим ресорним министрима, у којем се указује на то да радници - корисници социјалног програма који заврше на Тржишту рада до испуњења једног од законом предвиђених услова за остваривање пензије, имају проблема јер им годинама није уплаћиван радни стаж.

За више хиљада радника предузећа у којима су радили нису уплаћивала обавезе према Фонду ПИО у дужем периоду. Појединим радницима се дугује петнаест до двадесет зарада, које, како кажу из ресорних министарства, могу очекивати након приватизације. Синдикат додаје да ће већина тих предузећа бити ликвидирани или ће проћи голготу стечаја, а губитници ће опет бити радници. Због тога се од државе тражи да се радницима који су већ на Тржишту рада, али и онима који ће то тек бити, повеже радни стаж одмах јер, у супротном, за неко време њихових предузећа неће ни бити. По рачуници Индустијског синдиката Србије, више од 30.000 радника сада има проблем неповезаног радног стажа.

Процењује се да у овом тренутку у Србији има око 180.000 радника с рупом у стажу. Многима од њих фирме су давно ликвидирани или су у стечају, они су на Тржишту рада, а велики део није ни добио отпремнину коју ће сада добити радници чија се предузећа приватизују. Неизвесно је да ли ће и овога пута држава посегнути за повезивањем радног стажа и колико ће радника тим пакетом бити обухваћено. Оно што је извесно, а што је био и разлог да се на тај потез одлучи протеклих година, јесте да радници испаштају грешке несавесних послодаваца и да, ни криви ни дужни, не могу да оду у пензију и поред тога што имају законске услове за њу.

Љ. Малешевић

Осам пута већ повезивано

Ваља подсетити на то да је Влада Србије до сада повезивала радни стаж чак осам пута, и то за 421.604 радника. То спасавање радника пропалих предузећа републичку касу укупно је

коштало 60 милијарди динара. У решавање проблема неповезаног радног стажа држава се први пут укључила 2003. године, када је донела Закон о повезивању стажа за период од 1. јануара 1991. године до 31. децембра 2003. Тадашња власт тврдила је да је тај закон изузетак и да неће постати пракса јер ће држава строго контролисати уплату пензијских доприноса радницима. Међутим, сваком следећом годином држава је продужавала рокове и доносила нове закључке јер није могла или хтела да стане на пут оним послодавцима - а ни самој себи - који нису редовно уплаћивали пензијске доприносе за запослене.

<http://www.dnevnik.rs/drustvo/na-poslu-i-bolesni-i-maltretirani>

На послу и болесни и малтретирани

Прошле године Агенцији за мирно решавање радних спорова радници су поднели 173 захтева за решавање индивидуалних спорова, а највећи број захтева односио се на злостављање на раду.

У страху за радно место трпе и ћуте

У истраживању Института за психологију, рађеном у 44 општине, више од четвртине запослених у Србији изјавило је да су злостављани на раду. Злостављач је најчешће шеф, али се већина није жалила, страхујући од отказа.

Данас запослени због страха од отказа ћуте и трпе. Но, не само да су зарад очувања радног места спремни да издрже злостављање, већ је све присутнија “болест радног места” односно да радници и болесни раде због страха од губитка посла. Према подацима Института за јавно здравље “ Др Милан Јовановић Батут”, из новог истраживања здравља становништва Србије, смањено је одсуствовање с посла због здравствених проблема.

У 2006. години с посла се одсуствовало просечних 51,6 дана, а сада тек 34,5 дана, при чему је реч о хроничним болестима и повредама, где су боловања дуга. Реч је о боловањима које плаћа Републички фонд за здравствено осигурање, а не газда. Највише одсуствују запослени с високим и вишим образовањем. Подаци показују да је 2013. сваки седми становник, или 14,6 одсто становништва, одсуствовао с посла из здравствених разлога.

Стручњаци указују на то да проблем болесних радника који долазе на посао из страха од губитка посла постаје актуелнији појавом несигурности на радном месту. Једноставно, истичу, страх од губитка посла јачи је од болести и посебно је изражен код радника који раде код приватника. Радници запослени код приватника знају да не смеју, чак ни болесни, одсуствовати са посла јер им то може донети отказ.

Но, у исто време, стручњаци истичу да болесни радници нису способни квалитетно да раде, односно да они који имају здравствене проблеме имају смањену продуктивност, па се самим тим поставља питање да ли би газди било боље да им плати да одболују него да их тера да под температуром или боловима раде.

Поред страха од губитка посла, болесне раднике на одлазак на радно место тера и смањена плата. Наиме, док су на боловању, они уместо плате примају накнаду зараде. Она месечно износи 65 одсто редовне плате, а 100 одсто само уколико је реч о професионалној болести, повреди на раду или добровољном давању органа и ткива.

Накнаду зараде за првих месец дана плаћа газда, а од 31. дана надаље матична филијала Републичког фонда за здравствено осигурање из обавезног здравственог осигурања.

Љ. Малешевић